

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL
VERSENYTANÁCS

☒ 1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

☎ 472-8864 ☏ Fax: 472-8860

Vj-155/2004/14.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa az **EURO-ELZETT Zárgyártó és Kereskedelmi Kft.** ellen gazdasági erőfölénnyel való visszaélés miatt indult eljárásban – nyilvános tárgyaláson – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t

A Versenytanács az eljárást megszünteti.

A határozat felülvizsgálatát a kézbesítéstől számított harminc napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó keresettel kérheti az eljárás alá vont vállalkozás.

I n d o k o l á s

I.

A vizsgálat iránya

- 1) A Gazdasági Versenyhivatal a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló, módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 70. § (1) bekezdése alapján 2004. október 4-én versenyfelügyeleti eljárást indított annak vizsgálatára, hogy az EURO-ELZETT Zárgyártó és Kereskedelmi Kft. (a

továbbiakban: Elzett Kft.) visszaélt-e gazdasági erőfölényével a nagykereskedőkkel kötött szerződések egyes feltételeivel, továbbá, amikor egyik nagykereskedelmi partnerével (Zár-Vasalás 97 Rt.) szemben elzárkózott a viszonyukat szabályozó szerződés aláírásától.

II.

A tényállás

Az Elzett Kft. szerződéses gyakorlata

- 2) Az Elzett Kft. a legnagyobb magyarországi zárgyártó vállalkozás. Részesedése a magyarországi zár forgalomból 33 százalék. Ez lényegesen elmarad az 1999. évi 58 százalékos mértéktől, ami a Vj-147/1999. számú versenyfelügyeleti eljárásban került megállapításra. Az Elzett Kft. forgalmi részesedésének csökkenése mögött a fokozatosan bővülő zárimport húzódik meg.
- 3) Az Elzett Kft. termelésének egyre növekvő hányadát értékesíti Magyarországon kívüli országokba. Az export részaránya 2001. évben 31, 2003. évben 34, 2004. év első háromnegyed évében 44 százalék volt.
- 4) Belföldre kerülő termékei túlnyomórészt az Elzett Kft. nagykereskedők részére értékesíti. A nagykereskedőkkel 1996. év óta éves időtartamra vonatkozó szerződéseket köt, melyek értelmében a nagykereskedők minden (pl. területi) korlátozás nélkül értékesíthetik a termékeket kiskereskedők, illetve továbbfelhasználók részére. Jelenleg az Elzett Kft. mintegy 30 nagykereskedővel áll szerződéses kapcsolatban.
- 5) Az Elzett Kft. mintegy 70 kiskereskedővel kötött Megállapodást „Euro-Elzett Márkakereskedés” név használatára, mely a névhasználat mellett, egyes az értékesítést segítő eszközöknek a kiskereskedő birtokába adására vonatkozik. A Megállapodás kizárólagosságra vonatkozó feltételeket nem tartalmaz, és nem jelent

adásvételi ügyletet (a kiskereskedők az Elzett Kft. termékeit a nagykereskedelmi hálózatának bármely tagjától beszerezhetik).

- 6) Az Elzett Kft. – árukészlete erejéig, készpénzfizetés ellenében – olyan vevőket is kiszolgál, akikkel nem kötött a 4) pont szerinti éves szerződést.

A vizsgált magatartás

- 7) Az Elzett Kft. a Zár-Vasalás '97 Rt-vel – a köztük meglévő sokéves együttműködés ellenére – 2004. év elején nem kötötte meg a 4) pont szerinti éves szerződést.
- 8) Az addigi üzleti kapcsolat megszakításának indokaként az Elzett Kft. a javára bejegyzett szabadalomnak a Zár-Vasalás '97 Rt. általi megsértését jelölte meg. Az Elzett Kft. által kezdeményezett szabadalombiztosítási per folyamatban van.

III.

Jogi értékelés

- 9) A Tpv. 21. § c) pontja értelmében tilos a gazdasági erőfölénnyel visszaélve indokolatlanul elzárkózni az ügylet jellegnek megfelelő üzleti kapcsolat létrehozásától, illetve fenntartásától.
- 10) A gazdaság egyik alapszabálya a szerződéskötési szabadság, ami azt jelenti, hogy a piac szereplői szabadon dönthetnek arról, hogy kötnek-e egymással szerződést vagy sem. Ezen alapelv érvényesülését a polgári jog csak speciális esetekben korlátozza szerződéskötési kötelezettség előírásával. A teljes szerződéskötési szabadság és a szerződéskötési kötelezettség érvényesülése közötti tartományban a versenyjog szabályai az irányadók. Az alkalmazás alapelve, hogy a Tpv. 21. § c) pontjában foglalt tilalom nem jelent szerződéskötési kötelezettséget, azt azonban megköveteli a gazdasági erőfölényben lévő vállalkozástól, hogy az üzleti kapcsolat felvételétől való elzárkózása (annak megszakítása) indokolt legyen.

- 11) A Versenytanács kialakult gyakorlata (pl. Vj–10/2002.) szerint a gazdasági erőfölényben lévő vállalkozásnak az üzleti kapcsolat létrehozásától (fenntartásától) elzárkózó magatartása, akkor tekinthető indokolatlannak, és így sérti a Tpv. 21. § c) pontját, ha:
- a) amögött nem állnak objektív, üzletileg ésszerű indokok; és
 - b) az a gazdasági verseny (és ezen keresztül a fogyasztók) szempontjából kedvezőtlenebb helyzetet hoz létre, a versenyjog feladata ugyanis nem az egyes piaci szereplők, hanem a verseny védelme.
- 12) A Versenytanács álláspontja szerint az egy üzleti partnerrel szembeni elzárkózásnak – figyelemmel elsősorban az Elzett Kft. minden kizárólagosságot és egyéb korlátozást nélkülöző szerződési rendszerére – semmiféle káros versenyhatása nem valószínűsíthető (lásd: 14.b. pont), ezért elzárkózása nem ütközik a Tpv. 22. § c) pontjába.
- 13) A vizsgáló eljárása (Tpv. 47. § (1) bekezdés b. pont) során az Elzett Kft. szerződéseiben nem tárt fel olyan elemet, amely sértené a Tpv. 21. § valamely rendelkezését.
- 14) Mindezek alapján a Versenytanács – egyezően a Tpv. 71. § szerinti vizsgálói indítvánnyal – az eljárást megszüntette.
- 15) A Versenytanács a visszaélés hiányára tekintettel érdemben nem vizsgálta, hogy az Elzett Kft. gazdasági erőfölényben van-e az érintett piacon (Tpv. 14. §). Megjegyzi azonban, hogy még a legszűkebbnek tekinthető érintett piac (áru szempontjából: a zárak; földrajzi értelemben: Magyarország) feltételezése mellett is csekély a valószínűsége annak, hogy a csökkenő, jelenleg 33 százalékos részesedés alapján az Elzett Kft. gazdasági erőfölényben lenne, figyelembe véve az import (és az export) magas részesedését is.

16) A jogorvoslati jogra vonatkozó rendelkezés a Tpvt. 83. § (1)-(2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2005. március 1.